

ไทยรัฐ

วันที่ ๑ เดือน

๒๕.๕

พ.ศ.

๕๗ หน้า

๑, ๕

สลับหน้า 1

สยามบรมราชกุมารี...อภิชาต จงสกุล อธิบดีกรมพัฒนาที่ดิน บอกว่า สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ ได้พระราชทานวิธีการทำโดยเขียนเป็นภาพแล้วก็มีมีการดูประกอบเพื่อเป็นองค์ความรู้ให้กับประชาชนชาวไทย โดยเฉพาะพี่น้องเกษตรกรทั่วประเทศ

ตั้งพระราชดำริ...“ต้นไม้ทุกชนิดต้องการอาหาร เพื่อการเจริญเติบโต พืชต่างๆเราต้องใส่ปุ๋ยไร่นาสวนของเราพืชผลจึงจะงามดีเดี๋ยวนี้ปุ๋ยที่ซื้อตามท้องตลาดแพงเหลือเกิน เรามาทำปุ๋ยหมักใช้เองดีกว่า” นี่คือพระราชดำริที่ทรงเห็นว่าพี่น้องเกษตรกรซื้อปุ๋ยราคาแพงทำอย่างไรจะลดต้นทุนได้? พระองค์ท่านก็เขียนวิธีการทำปุ๋ยหมักขึ้นมาเป็นองค์ความรู้ไว้บนานหลายปีแล้ว

“กระทรวงเกษตรฯได้มองเห็นความสำคัญ ทางท่านรัฐมนตรีทำหนังสือขอพระราชทานเพื่อนำมาเผยแพร่...พระองค์ท่านก็มีหนังสือตอบมาว่าพระราชทานพระราชานุญาตให้นำไปใช้ได้”

ก็เลยเป็นที่มาว่ากรมพัฒนาที่ดินจะขยายผลเพื่อให้พี่น้องเกษตรกรหันมาตื่นตัว หันมาทำปุ๋ยหมักใช้เอง ตามสูตรที่พระองค์ท่านได้พระราชทานไว้ เพราะการทำปุ๋ยหมักจริงๆก็มีการทำอยู่ทั่วไปแต่มาาระยะหลังๆคนทำหายไปหมดหันไปใช้ปุ๋ยเคมี เพราะความง่ายสะดวกไม่ต้องเหนื่อยแรมอะไรมากมาย

ถ้าทำปุ๋ยหมักต้องเหนื่อยไปเอาวัตถุดิบมา...ต้องไปเตรียมต้องกลับกอง มีรายละเอียดเยอะแยะมากมาย แต่ปัญหาเกษตรกรไทยวันนี้...เราพูดถึง “การลดต้นทุน”

ถ้ายังใช้ปุ๋ยเคมีนอกจากสิ่งแวดล้อมจะโดนทำลายไปแล้วค่าใช้จ่ายก็จะสูงขึ้น การทำปุ๋ยหมักใช้เองเป็นเรื่องใหญ่ที่ควรหันมาส่งเสริมอย่างจริงจัง ให้เกษตรกรได้หันมาพึ่งตนเองมากขึ้น”

ถามถึงจุดเด่นของ “ปุ๋ยสูตรพระราชทาน” อธิบดีกรมพัฒนาที่ดิน อภิชาต บอกว่า ปุ๋ยสูตรนี้ใช้ได้กับพืชทุกชนิด วัตถุประสงค์จริงๆเพื่อที่จะลดการใช้ปุ๋ยเคมี

การใช้ประโยชน์...จะประหยัดการใช้ปุ๋ยเคมีได้ครึ่งหนึ่งทำให้ดินร่วน อุณหภูมิสูงขึ้น เพิ่มธาตุในโตรเจน ไม่เป็นอันตราย รักษาความชุ่มชื้นของดิน

วัตถุดิบที่ต้องเตรียม ได้แก่ ขากพืช...ใบไม้ ผักตบชวา หญ้าแห้ง ลำต้นกล้วย ลำต้นข้าวโพด ใบ และต้นมันสำปะหลัง กระดุกป็น ตามที่มีสับเป็นท่อนๆ สั้นๆ ให้เปียกเร็ว

ถัดมาก็...“ปุ๋ย” อาจจะเป็นปุ๋ยคอกคือมูลสัตว์ ขี้วัว ขี้ควาย ขี้เป็ด ขี้ไก่ ขี้ค้างคาว อะไรก็ได้...ปัสสาวะคนหรือสัตว์...กากเมล็ดมัน, กากถั่ว, ขากต้นกล้วยชนิดต่างๆ...พืชตระกูลถั่ว

และสุดท้าย...ดินร่วนพอสสมควร ถ้าเป็นหน้าดินยิ่งดี ประเด็นที่ต้องมองเห็น ปัจจุบันก็มีการทำปุ๋ยอินทรีย์จำหน่าย

เช่นกัน นำสนใจว่าต้นทุนจริงๆก็ไม่มากเท่าไรเรียกว่า...“ถูกมาก” ยิ่งเป็นบริษัทใหญ่ๆวัตถุดิบไม่ต้องซื้อจากไหนอย่างพวกโรงงานน้ำตาล...มันสำปะหลังมีเศษวัสดุอยู่แล้ว ต้นทุนก็จะยิ่งถูกมาก

แต่ว่าวันนี้ ในท้องตลาด ปุ๋ยอินทรีย์ ปุ๋ยหมัก ราคาต้นละ 7,000-8,000 บาท เรียกว่าใกล้เคียงกับปุ๋ยเคมีทีเดียว แล้วเวลาใช้ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยอินทรีย์ จะต้องใช้ใช้ในปริมาณที่เยอะเป็นต้นคือไร่ถึงจะได้ผล เทียบราคากับปุ๋ยเคมีแล้วต้นทุนจึงไม่หนักเท่าไร

ปัจจุบันก็มีการทำปุ๋ยอินทรีย์จำหน่ายเช่นกัน

นำสนใจว่าต้นทุนจริงๆก็ไม่มากเท่าไรเรียกว่า... “ถูกมาก”

“ถูกมาก” ยิ่งเป็นบริษัทใหญ่ๆวัตถุดิบไม่ต้องซื้อจากไหนอย่างพวก โรงงานน้ำตาล...มันสำปะหลัง มีเศษวัสดุอยู่แล้วต้นทุนก็จะยิ่งถูกมากแต่ว่าวันนี้ ในท้องตลาด ปุ๋ยอินทรีย์ ปุ๋ยหมัก ราคาต้นละ

7,000-8,000 บาท เรียกว่าใกล้เคียงกับปุ๋ยเคมี

ปุ๋ยสูตรพระราชทาน ส้มเด็กทั่วประเทศ

กรมพัฒนาที่ดิน ต้องการให้เกษตรกรหันมาทำปุ๋ยใช้เอง ทำกันทั่วไปปลายนาเหมือนสมัยโบราณ ก็เลยขอพระราชทานสูตรปุ๋ย สมเด็จพระเทพฯเพื่อเอามาเผยแพร่ ทำเอง...ใช้เอง ไม่ต้องเสียเงินทองซื้อ แอมมูเนียมซัลเฟต

พูดถึงต้นทุน ทำปุ๋ยหมักใช้เอง ต้นทุนจริงจุดหนึ่งไม่มากจะถึง 1,000 บาท ถ้ามีวัตถุดิบอยู่แล้วอย่างฟางข้าว เศษผักตบชวา หญ้าแห้ง ลำต้นกล้วย...ข้าวโพด ใบ ต้นมันสำปะหลัง ก็ไม่ต้องซื้อ แล้วก็ไปหาปุ๋ยคอก มูลสัตว์ มูลวัว มูลควาย มูลไก่ มูลเป็ด มูลค่างคาว อะไรก็ได้...ถ้าหาไม่ได้ หรืออาจจะซื้อมาเสริมบางส่วน ถ้าหายากขึ้น

“หรือ...อาจจะใช้ปัสสาวะคนช่วยมาผสมเป็นปุ๋ยก็ได้” อภิชาต ว่า “จะมีแอมโมเนีย มาช่วยในการหมักปุ๋ย นอกจากนี้ยังใช้กากถั่ว พืชตระกูลถั่ว ขากต้นถั่วมาใช้ได้เช่นกัน”

วัตถุดิบที่กล่าวมาทั้งหมด จะเห็นว่าต้นทุนนิดเดียว มองดูแล้วไม่น่าจะมาก ถ้าเกษตรกรหันมาใช้ปุ๋ยคอกทำเอง ต้นทุนจะลดลงแน่นอน 10 เท่าตัว ถ้าเทียบกับการใช้ปุ๋ยเคมี ปุ๋ยหมัก...ปุ๋ยอินทรีย์ จะลดการใช้ปุ๋ยเคมีครึ่งหนึ่งได้อยู่แล้ว

คราวนี้มาถึงขั้นตอนสำคัญ “การกองปุ๋ย”...กรณี 1.กองในหลุม ต้องขุดหลุมขนาดกว้างราว 1 เมตร...ยาว 1 เมตร...ลึก 1 เมตร ระวังดินพังทลายลงในหลุม ถ้ามีการระบายน้ำได้ยิ่งดี

กรณีที่ 2.กองในคอก ปรับดินบริเวณที่จะกองปุ๋ยหมักให้แน่น ใช้ไม้ไผ่หรือไม้อื่นที่ทำได้ กั้นเป็นคอกกว้าง 2 เมตร...ยาว 4 เมตร...สูง 1 เมตร แบ่งคอกเป็น 2 ส่วน...ครึ่งหนึ่งไว้ใส่ปุ๋ยหมัก อีกครึ่งหนึ่งไว้กลับกองปุ๋ย ทำหลังจากไปจากหรือในมะพร้าวรำคลุมหลังคอก ถ้ามีถุงพลาสติกคลุมกันฝนปุ๋ยก็ดี

เมื่อได้หลุมกองปุ๋ยแล้ว ให้เอาขากพืชที่เตรียมไว้กองเกลี่ยในคอกหรือในหลุมให้เป็นชั้นเหยียบตามขอบให้แน่น...แน่นขนาดที่ว่าคนเหยียบแล้วไม่ยุบอีก

ขากพืชแต่ละชั้นจะสูงราว 1 คืบ หรือ 30 เซนติเมตร...จากนั้นก็รดน้ำให้ชุ่ม แล้วเอาปุ๋ยคอกโรยทับให้ทั่วกัน สูงอีก 2 องค์กร หรือ 5 เซนติเมตร...ถ้ามีปุ๋ยเคมี สูตร 16-20-0 หรือ 14-14-14...แอมโมเนียซัลเฟต หรือ ยูเรีย ก็โรยบางๆให้ทั่ว แล้วทับด้วยดินละเอียดหนา

ประมาณ 1 องค์กร สลับด้วยขากพืช แล้วรดน้ำให้เป็นชั้นๆ อย่างนี้จนปุ๋ยเต็มคอก เคล็ดไม่ลับอีกประการหนึ่ง...น้ำที่รดจะผสมด้วย ปัสสาวะตัวก็ได้

แล้วก็ตามถึงขั้นตอน “การกลับปุ๋ย” ที่จะต้องทำทุก 30 วัน กลับกองปุ๋ย โดยเอาชั้นบนสุดของกองนำไปเกลี่ยในอีกส่วนของคอกเป็นชั้นล่างสุดแล้วเอาชั้นสองเกลี่ยทับแล้วรดน้ำ ควรกลับปุ๋ยทุก 30 วัน...จนกว่าขากพืชจะเปื่อยหมักดีทั้งกอง

ปุ๋ยจะนำมาใช้ได้ กินเวลา 3-4 เดือน...สังเกตจากความร้อนในกองจะใกล้เคียงกับความร้อนของอากาศ...ปุ๋ยหมักจะเป็นสีน้ำตาลแก่ ให้เอาตะแคงร่อนปุ๋ยหมักเก็บไว้

ข้อควรระวัง...อย่าให้มีน้ำขัง การรดน้ำมากไปจะทำให้ระบบอากาศไม่ดี...ปุ๋ยกองใหญ่ไปจะเกิดความร้อนสูง ปุ๋ยจะเสีย ถ้าในกองปุ๋ยมีความร้อนสูงไปให้เติมน้ำลงไปบ้าง แต่ถ้าปุ๋ยกองเล็กไปจะสลายตัวช้าและอย่าใช้ปุ๋ยเคมีพร้อมกับใส่ปุ๋ยขี้จะทำให้ธาตุไนโตรเจนสลายตัว

“ปุ๋ยสูตรพระราชทาน” เป็นเรื่องสำคัญอภิชาต บอกว่า เกษตรกรหรือประชาชนทั่วไปที่สนใจอยากได้สูตรปุ๋ยพระราชทาน ติดต่อได้ที่ สถานีพัฒนาที่ดินทุกจังหวัด...กรมมีแผนงานที่จะเผยแพร่ ทำโครงการปุ๋ยนำร่องมีเป้าหมาย 1,000 ต้น...ที่จะกระจายให้กับเกษตรกรที่สนใจ

ช่วงแรกจะสนับสนุนในเรื่องปัจจัยการผลิต แอมพอร์คัลความรู้วิธีการทำตามสูตรพระราชทาน ได้ปุ๋ยมาแล้วจะใช้เป็นตัวอย่างเผยแพร่กระจายไปสู่เพื่อนบ้าน...พี่น้องเกษตรกรรายอื่นๆต่อไปเพื่อที่จะขยายวงไม่เรื่อยๆ

“ปุ๋ยสูตรพระราชทาน” ข้อดีหลักพอเพียง พึ่งตนเอง เกษตรกรไทยจะปลดล็อกวัฏจักรพึ่งพา...จึงจนได้อย่างเห็นผล.